

SPACER Z OBCYM

MIROSŁAW SKRZYPCZYK, PIOTR ULATOWSKI

WSTĘP

Punktem wyjścia do lekcji jest książka Nie-Obcy. 21 opowieści, żeby się nie bać. Polscy pisarze dla uchodźców. Książka ta została wydana w 2016 r. jako odpowiedź na narastające nastroje niechęci wobec uchodźców – Obcych.

Redaktorzy, Paweł Goźliński i Jerzy Wójcik, piszą, że książka powstała „[...] z niezgody na strach i nienawiść. Przede wszystkim w sobie. A najlepszym sposobem, żeby sobie poradzić z lękiem, jest poznanie jego źródła. Źródeł lęków przed Obcym”. I dalej: „Potrzebujemy Obcych nie mniej, niż oni potrzebują nas.

Bo tylko konfrontując się z Obcym, możemy tak naprawdę, do końca, bez zniekształceń i złudzeń zobaczyć samych siebie. Kim jesteśmy. Jacy chcemy być. Na ile obraz naszych wyobrażeń o sobie samych zgadza się z odbiciem w lustrze”.

Książka powstała pro bono – złożyła się na nią nieodpłatna praca pisarzy, grafików, redaktorów, korektorów i drukarzy. Dochód ze sprzedaży jest przekazywany na pomoc ofiarom kryzysu humanitarnego w Syrii. Na zaproszenie do napisania tekstów odpowiedzieli tacy polscy pisarze jak Andrzej Stasiuk, Olga Tokarczuk, Paweł Huelle, Hanna Krall, Ignacy Karpowicz, Łukasz Orbitowski, Sylwia Chutnik. Przedmiotem analizy podczas warsztatów będzie jednak opowiadanie graficzne (komiks) Joanny Bator i Jana Bajtlika.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1.

Zaproś uczestników i uczestniczki do udziału w spacerze z Obcym – Obcym zewnętrznym, jak i Obcym w nas samych. (2 minuty)

2.

Rozdaj wszystkim kopię tekstu (komiksu) Spacer Joanny Bator i Jana Bajtlika i daj im chwilę na przyjrzenie się utworowi. Następnie rozpocznij dyskusję zmierzającą do interpretacji tekstu. (13 minut)

SPACER Z OBCYM

MIROSŁAW SKRZYPCZYK, PIOTR ULATOWSKI

Przykładowe pytania, jakie możesz zadać grupie:

- Jakie wrażenia, odczucia wywołał w was komiks?
- Co przedstawia rysunek? Kogo przedstawia?
- Kim są postacie przedstawione na rysunku?
- Z jakimi stereotypowymi wyobrażeniami mamy tu do czynienia?
- Jakie znaczenia wprowadza tekst do graficznego przedstawienia Obcego? Co mówi o narratorze – jego niepokojach i lękach, o jego wyobrażeniu świata, systemie wartości?
- Poszukaj słów-kluczy, które tworzą stereotypy („bokiem”, „wściekle”, „coś”, „to”, „tam”, „urośnie, rozmnoży się”; opozycja „spacerowałem” – „tamto szło”).
- W jaki sposób zostaje pokazana opozycja swój – obcy? Na czym się opiera?

3.

Zaproś uczestników i uczestniczki do osobistego spaceru z Obcym. Wyjaśnij, że opowiadanie graficzne Joanny Bator i Jana Bajtlika jest zaproszeniem i inspiracją do własnej opowieści zatytułowanej *Moje spotkanie z Obcym*. Poproś, by uczestnicy przygotowali wstęp lub początek opowiadania w formie tekstowej lub graficznej. Wyjaśnij, że nie będzie obowiązku dzielenia się efektami pracy, ale chciałbyś/chciałybyś usłyszeć kilka z nich. (15 minut)

4.

Czytanie i dyskusja. Poproś chętnych uczestników i uczestniczki o odczytanie kilku opowieści. Wyjaśnij, że opowieści nie będą oceniane. Zachęć autorów i autorki do podzielenia się autorefleksyjnym komentarzem dotyczących ich opowieści. Możesz też poprosić o komentarz (bez oceny) pozostałe osoby w klasie. (15 minut)

Załączniki:

1. J. Bator, J. Bajtlik, *Spacer* [w:] J. Bator, J. Bajtlik, K. Bonda i in., *Nie-Obcy*. 21 opowieści, żeby się nie bać. Polscy pisarze dla uchodźców, Warszawa 2015.